

KÁRPÁTI LAPOK

A MAGYARORSZÁGI KÁRPÁT EGYESÜLET
HAVI ÉRTEŚÍTŐJE

SZERKESZTI:
DR. SCHERMANN SZILÁRD

Évi előfizetési ára: a Magyar Turista Szövetség és a Felvidéki Egyesületek Szövetsége kötelékébe tartozó egyesületek tagjainak 2 pengő, nemtagoknak 3 pengő. — A Magyarországi Kárpát Egyesület tagjai ingyen kapják.

Lapanyag és egyesületi hírek a szerkesztő címére (II., Kis-Rókus-u. 15.) küldendők, reklamációk és lakásváltoztatások a lap kiadóhivatalának (I., Horthy Miklós-út 36., félemelet 3.) jelentendők, tagdíjak és előfizetések pedig az egyesület csekkszámájára (33.318 sz.) fizetendők.

Hirdetéseket a Kiadóhivatal és Magyar Hirdető Iroda (IV. ker., Városház-utca 10. Telefon: T. 277—84.) vesz fel.

Egyes szám ára 30 fillér

Fordulóponton az aggteleki cseppkőbarlang ügye

Az aggteleki cseppkőbarlang rendbehozásának kérdése — mi tagadás — hosszú időn keresztül a *Magyarországi Kárpát Egyesület* legreménytelenebb ügyei közé tartozott. Segíteni ugyan sokan akartak rajta, a makacsabbak és kitartóbbak félsikereket is megérhettek, de ezek a próbálkozások a barlanggal kapcsolatos teendők egész komplexumának megmozdítására gyengék voltak. Féltekenység, egyéni ambíciók, illetéktelenek beavatkozása — és ki tudja még mi minden játszódott közre, hogy a segíteni akarók egymás terveit sokszor keresztelték, sőt lerontották. Aggteleki bizottságok alakultak itt is, ott is, mindegyik programot tűzött ki — papíron s a megvalósítás felé való útjában mindegyik ugyanabba az ércfalba ütközött: a közönybe, a pénztelenségbe s a többi segíteni kívánó szembehaladó csoportjába.

A Magyarországi Kárpát Egyesület ezt a kérdést sokáig nem kezelhette azzal az eréllyel, amely egyedül képes az akadályok legyőzésére, mert a tulajdonjogi kérdés kényes és bonyolult volta és a MKE-nek az elszakítás óta a Felvidéken működő testvéregyesületével, a *Karpathenvereinnel* való kapcsolata ezt nem tette lehetővé. Az 1925-ben folyósított állami segítség végre megindította a kérdést megnyugtató rendezésének folyamatát s ha a nyújtott anyagi támogatás az összes feladatok elvégzésére nem is mutatkozott elégségesnek, mégis kiragadta a megfeneklettnek látszó kérdést eddigi mozdulatlanságából, úgyhogy a barlangügy ezután már nem került le többé a napirendről.

A tavaly alakult *Magyar Barlangkutató Társulat* az aggteleki barlang feltárását és tudományos feldolgozását első teendői közé sorozta és e munka végrehajtására *Cholnoky Jenő* dr. egyetemi tanár vezetésével külön bizottságot szervezett. Hamarosan rájött azonban arra, hogy e munka a barlangtulajdonos MKE hozzájárulása és közreműködése nélkül el nem végezhető, a MKE viszont felismerte, hogy a MBT vezetőségének tudományos súlya és elismert tekintélye a barlang ügyének nagy hasznára válhat. A közeledés előfeltételei adva lévén, a többi már gyorsan ment. A MBT e sorok íróját meghívta választmányába és aggteleki bizottságába, a MKE pedig Kadić Ottokár dr.-t választmányi tagjává, majd pedig ezévi február 24-én tartott közgyűlésén főtítkárává választotta. Önként adódott ezzel a *közös aggteleki bizottság* megalakításának gondolata is s ez április 12-én meg is történt.

A barlang körüli munkálatokba legújabbán a MKE *szepesti osztálya* is bekapcsolódott, munkaterületét választván a barlang abaujmegyei részét, feladatául tűzvén ki a *harmadik bejárat létesítését*, a barlangnak villamosvilágítással való ellátását és a bejárat közelében menedékház vagy szálló építését. A MKE gömöri és szepesti osztályainak beleszámításával tehát immár négy testület fogott össze e nemzeti kincsünk rendbehozatala, tudományos kutatása és idegenforgalmi propagálása érdekében.

A Cholnoky Jenő egyetemi tanár elnöklésével megtartott alakuló

ülésen a vidéken lakó gömöriek kivételével valamennyi érdekeltség megjelent. Ott láttuk *de Pottere* Gerard min. tanácsost, a MKE elnökét, *Kalmár* Elek ny. tanker. főigazgatót, a MKE szepesi osztályának elnökét, *Csatth* Béla postafőigazgatót és *Raisz* Béla dr. kúriai bírót, a MKE társelnökeit, valamint úgy a MKE, mint a MBT meghívott tagjait.

Kadió Ottokár egyetemi magántanár, a magyar barlangkutatók lelkes harcosa és mindkét egyesület főtitkára ismertette a mai bizottság kialakulásának egyes fázisait, majd pedig előterjesztette a bizottság ügyrendjét, melyet kisebb módosításokkal elfogadtak. Az ügyrend leglényegesebb pontja, hogy a bizottságnak vagyona nincs, tehát minden javaslatát végrehajtás céljából az illetékes egyesület elé utalja. A tisztikart újjászervezték. A bizottság díszelnöke *Hadik* János gróf lett, aki a barlang ügye iránt eddig is meleg érdeklődéssel viseltetett s akinek hathatós támogatása a bizottság munkáját eredményesebbé fogja tenni. Elnök *Cholnoky* Jenő egyetemi tanár, társelnökök *Sóldos* Béla dr., Borsod-Gömör vármegyei főispánja, *de Pottere* Gerard és *Kalmár* Elek, titkár *Kadió* Ottokár dr., jegyzők *Kretzói* Miklós és *Opfermann* Ferenc. A végzendő munkák sokféle jellegéhez képest a bizottság alcsoportokat alakított: tudományos, műszaki, természetvédelmi és propaganda albizottságokat. Egyben elhatározta, hogy a közeljövőben a barlangban és a barlang környékén helyszíni szemlét tart s ott megállapítja a teendőik sorrendjét.

Minden reményünk megvan tehát arra, hogy hazánk e páratlan kincsének sokat hányatott ügye végre a kellő mederbe terelődik. Nemcsak a barlangbizottságnak minden érdekeltséget felölelő és minden érdeket kielégítő összetétele nyújt erre biztosítékot, de a külső körülmények is siettetik: egyrészt az ősszel Budapesten üléselő nemzeti közeli barlangkutató kongresszusnak szeptember 23-ára tervezett látogatása, másrészt pedig az aggteleki barlang közvetlen közelében, de megszállott területen nemrég felfedezett pompás hosszúsózi barlang, amely az élelmes csehek kezében világszenzációvá növe, bizonyon örökre eltemeti az aggteleki barlang idegenforgalmi ábrándjait, ha a magyar társadalom és a magyar államhatalom mindent meg nem tesznek érdekében. (S.)

EGYESÜLETI ÉLET

Üdvözlük a Kárpáti Lapokat

Egyesületünk nem minden aggodalom nélkül indította meg újból a Kárpáti Lapokat, mint egyesületi értesítőt, mert hiszen tisztában volt azzal, hogy a rendelkezésére álló szerény anyagi eszközökkel nincs módjában irodalmi lapot kiadnia s féltő volt, hogy a magyar társadalom ebből az egyesület és az egyesület által képviselt gondolat életképtelenségére fog következtetni. Örömmel kell jelentenünk, hogy e feltevésünkben kellemesen csalódtunk, mert egyesületünk e lépését mindenfelől a rokonszenv és megértés megnyilvánulásai kísérték. A Magyar Túrlista Egyesület hivatalos lapjában annak jeles szerkesz-